

Peters, Michael A.

مایکل پیترز از برجسته‌ترین اساتید حال حاضر در رشته فلسفه تعلیم و تربیت و استاد ممتاز دانشگاه پکن و استاد بازنشسته دانشگاه ایلینوی، اربانا شمپی است. مایکل پیترز مدخل ذیل را بنا به درخواست مترجم در بیان شرح حال علمی خود نگاشته است.

من در سال ۱۹۷۰ مدرک کارشناسی جغرافیا و ادبیات انگلیسی را از دانشگاه ویکتوریای ولینگتون^۱ نیوزلند اخذ کردم. پرسش درباره جغرافیا و فضا در مطالعات تاریخی و فرهنگی، در پرسش‌های مربوط به توزیع جهانی (ایده‌ها، ارتباطات، کالاهای دیجیتال)، و به‌عنوان عاملی سهم در اقتصاد سیاسی آموزش و پرورش همیشه برای من بسیار مهم بود. به‌عنوان معلم در نیوزلند دوره دیدم و به مدت هفت سال در مدارس متوسطه در این کشور تدریس کردم و در دو سال آخر مدیر گروه جغرافیا بودم. ضمن تدریس از دانشگاه کانتربری^۲ نیوزلند کارشناسی فلسفه علم گرفتم و با دیدگاه‌های راسل^۳، فرگه^۴، ویتگنشتاین^۵، پوپر^۶ و کوهن^۷ آشنا شدم. پوپر در خلال سال‌های ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۷ در دانشگاه کانتربری بود و همانجا کتاب *جامعه باز و دشمنان آن*^۸ را نوشت. من کاملاً با رشته فلسفه خو گرفته بودم و تصمیم گرفتم به دانشگاه برگردم و فوق لیسانس فلسفه را در دانشگاه اکلند تکمیل کنم. دانشگاهی که توانستم همراه با

لارنس گلدشتاین^۹ همه مقاله‌های ویتگنشتاین از جمله مقاله *تراکتاتوس*^{۱۰} یا *رساله منطقی-فلسفی وی* را در آنجا بررسی کنم. من ضمن احراز رتبه نخست، موفق به دریافت بورسیه تحصیل در دوره دکتری رشته فلسفه تعلیم و تربیت برای پژوهش درباره اندیشه‌های ویتگنشتاین متأخر شدم. دوره‌ای که در سال ۱۹۸۴ به اتمام رسید. عنوان رساله دکتری *مسأله عقلانیت: به سوی رویکردی تاریخی به فلسفه تعلیم و تربیت*^{۱۱} و استاد راهنمای من جیمز مارشال^{۱۲} بود. در این رساله، با تفسیری هگلی^{۱۳} از ویتگنشتاین متأخر مأنوس شدم. تفسیری که به من امکان داد تا پیوندی نظری با اقتصاد سیاسی مارکس، ادبیات نئومارکسیست و پسامارکسیست^{۱۴} در جامعه‌شناسی آموزش و پرورش برقرار کنم. داور رساله من فیلیپس از دانشگاه استنفورد بود که بعدها یکی از دوستان خوب من شد. من استدلال کردم که ریچارد استنلی پیترز^{۱۵} و مکتب لندن^{۱۶} تفسیر ناصوابی از فلسفه ویتگنشتاین ارائه کرده‌اند و تأکید آنها بر تحلیل مفهومی نادرست بود. در همان زمان کتاب *شرایط پست مدرن*^{۱۷} ژان فرانسوا لیوتار^{۱۸} را خواندم. این کتاب تأثیر شگرفی بر من گذاشت و من نخستین کتابم را تحت عنوان *تعلیم و تربیت در شرایط پست مدرن*^{۱۹} در سال ۱۹۹۶ نوشتم و لیوتار دیباچه کوتاهی بر آن تحریر کرد.

بعد از اتمام رساله دکتری درباره ویتگنشتاین در دانشگاه اکلند و پیش از دستیابی به موقعیت شغلی در دانشگاه کانتربری، بر مجموعه‌ای از پروژه‌های ارزیابی درباره قانون

⁹. Laurence Goldstein

¹⁰. Tractatus

¹¹. The Problem of Rationality: Toward an Historicist Approach for the Philosophy of Education

¹². James D. Marshall

¹³. Hegelian interpretation

¹⁴. Marx's political economy, and to neo- and post-Marxist literatures

¹⁵. R.S. Peters

¹⁶. the London School

¹⁷. The Postmodern Condition

¹⁸. Jean-Francois Lyotard

¹⁹. Education in the Postmodern Condition

¹. Victoria University of Wellington

². Canterbury University

³. Russell

⁴. Frege

⁵. Wittgenstein

⁶. Popper

⁷. Kuhn

⁸. The Open Society and its Enemies

برای کنش، دانش و اخلاق در فلسفه لیبرال به شدت مورد انتقاد قرار دادند.

به نظر من هر دو فیلسوف، در معرفت شناسی ضد مبنانگرا^{۱۱} هستند و هر دو موضعی را ارائه می کنند که به پسا-مبنانگرایی^{۱۲} (دانش بدون مبانی و پیش فرض های قاطع) و پسانسان گرایی^{۱۳} (مواضع بوم شناختی یا ارتباطی ذهنیت که طبیعت و ماشین را در بر می گیرند)، منجر می شوند. ملاحظه این فیلسوفان در ارتباط با هم، مجالی برای تأمل درباره آثارشان و نقد روان شناسی گری^{۱۴} بویژه افسانه فرایندهای ذهنی، درونی بودن^{۱۵} و اذهان خصوصی^{۱۶} در ارتباط با زبان، گفتمان و فعالیت های عمومی، فراهم می کند. ویتگنشتاین و فوکو به شیوه های مختلف زمینه ای برای شناسایی نهیلیسم معاصر و رویکرد فلسفی اثباتی به قطعه قطعه سازی موضوع، ارزش و فروپاشی فرهنگ در مغرب زمین فراهم کردند. من این موضوع را در کتاب های ویتگنشتاین، لیوتار، فوکو، دریدا^{۱۷}، رورتی^{۱۸}، هایدگر^{۱۹}، نیچه^{۲۰} و مجموعه آثاری با موضوعات مرتبط با اقتصاد سیاسی دانش و آموزش عالی، منتشر کردم. در سال های اخیر همراه با جف استیکنی^{۲۱}، دو کتاب ویتگنشتاین و آموزش و پرورش: بررسی های پداگوژیکی^{۲۲} (۲۰۱۷) و آموزش ویتگنشتاین: تمثالی که ما را مفتون کرد^{۲۳} (۲۰۱۸) را ویرایش کردم. پروژه های اخیرم شامل دانش توزیع شده^{۲۴}، یادگیری و نظام های نشر، آموزش-

اطلاعات رسمی^۱ ۱۹۸۱ و نیز زبان فرهنگ بومی مائوری^۲ در مدارس نیوزلند (Te Reo o Te Taitokerau)، کار می-کردم. در دانشگاه کانتربری، بر اقتصاد سیاسی آموزش و-نئولیبرالیسم متمرکز شدم. در سال ۱۹۹۲ به دانشگاه اکلند دعوت شدم و مسئولیت گروه مطالعات سیاسی و فرهنگی در آموزش و پرورش را به عهده گرفتم. این گروه به برنامه پژوهشی مائوری، جامعه شناسی و فلسفه انتقادی آموزش و-پرورش مبتنی بر نظریه اجتماعی انتقادی و ارزیابی سیاست تربیتی می پرداخت. در سال ۲۰۰۰ کرسی استادی دانشگاه اکلند را احراز کردم و در خلال سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵، ضمن حفظ این موقعیت حرفه ای، همزمان به عنوان استاد پژوهشی دانشگاه گلاسکو^۳، بر پیوند تعلیم و تربیت و فلسفه انتقادی کار می کردم. در سال ۲۰۰۵ دعوت دانشگاه ایلینوی^۴ ایلینوی^۴ آمریکا را به عنوان استاد ممتاز پذیرفتم و در سال ۲۰۱۱ به دانشگاه وایکاتو^۵ بازگشتم. در سال ۲۰۱۸ بعنوان استاد ممتاز دانشگاه نرمال پکن^۶ منصوب شدم. در خلال زندگی حرفه ای خود، علاقم به فلسفه آموزش و پرورش (فلسفه ای ناظر به موضوع)، اقتصاد سیاسی دانش و تربیت (تولید، توزیع و مصرف) و نظام انتشارات علمی متمرکز شده است. نخستین مقاله منتشر شده من درباره لویی آلتوسر^۷ و دانش به مثابه تولید بود. دو فیلسوف از دو سنت بسیار متفاوت، ویتگنشتاین و فوکو^۸، بر افکار و نوشته هایم تأثیر عمیقی داشته اند. فیلسوفانی که ایده شهریار مطلق^۹ در فلسفه سنتی لیبرال را به مثابه مفهومی خود-پیدا^{۱۰} و مبنایی

11 . anti-foundationalist
12 . post-foundationalism
13 . posthumanism
14 . psychologism
15 . interiority
16 . private minds
17 . Derrida
18 . Rorty
19 . Heidegger
20 . Nietzsche
21 . Jeff Stickney
22 . Wittgenstein & Education: Pedagogical Investigations
23 . Wittgenstein's Education: 'A Picture Held Us Captive'
24 . distributed knowledge

1 . the Official Information Act
2 . Maori
3 . the University of Glasgow
4 . the University of Illinois
5 . the University of Waikato
6 . Beijing Normal University
7 . Louis Althusser
8 . Foucault
9 . sovereign
10 . self-transparent

پیترز، مایکل

سال ۲۰۱۴ از دانشگاه ایالتی نیویورک^۸ بخاطر انتشار کتاب *آموزش و پرورش باز* و نیز از دانشگاه آلبورگ^۹ بخاطر فعالیت فعالیت علمی ام در حوزه اقتصاد دانش دکترای افتخاری دریافت کردم.

من به شدت به فعالیت‌های نوآورانه در نگارش و نشر آثار علمی علاقمند هستم. در حال حاضر سردبیر مجله نمایه استنادی علوم اجتماعی، مجله نظریه و فلسفه تربیت انجمن فلسفه تعلیم و تربیت استرالیا و مجله خط مشی آینده آموزش و پرورش، مجله یادگیری الکترونیکی و رسانه دیجیتال و مجله فرهنگ دانش هستم. در سال ۲۰۱۶ مجله ویدئویی آموزش و پرورش و پداگوژی و نیز انجمن سردبیران نیوزلند را تأسیس کردم تا فرهنگ نوآوری برای نشر و نگارش آثار علمی را بویژه برای پژوهشگران تازه کار ترویج کنم.

کتابشناسی

Peters, A. M. (personal communication, July 04, 2018) Michael A. Peters

مترجم: بختیار شعبانی ورکی

استاد دانشگاه فردوسی مشهد

و پرورش باز، تولید به وسیله همتایان^۱، و مفهوم و کاربرد هوش جمعی است. به تازگی بر فلسفه آموزش عالی تمرکز کردم و با همراهی بارنت^۲ کتاب *ایده دانشگاه* (۲۰۱۸) و مجموعه مقالاتی تحت عنوان *ایده دانشگاه: دیدگاه‌های معاصر* (۲۰۱۸) و با همکاری یاندریچ^۳ کتاب *دانشگاه دیجیتال: مانیفست و گفتگو* (۲۰۱۸) به زیور طبع آراستم.

با هدف ترکیبی وسیع‌تر، به عنوان سردبیر، دانشنامه فلسفه و نظریه تربیتی اشپرینگر^۴ (سه شماره طی سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸) را تدوین کردم و در حال حاضر کار تدوین سردبیری دانشنامه تربیت معلم^۵ (۲۰۱۸) و نیز دانشنامه نوآوری آموزشی^۶ (۲۰۱۹) را آغاز کردم و مشغول تدوین دانشنامه آموزش و پرورش چین^۷ هستم.

در شش سال گذشته در نگارش، تألیف و یا ویرایش ۲۳ کتاب و بیش از ۱۰۰ مقاله یا فصلی از یک کتاب همکاری کردم. از جمله این آثار عبارتند از: فلسفه و نظریه آموزش و پرورش باز (۲۰۱۶)، راهنمای پژوهش در تعلیم و تربیت (۲۰۱۳)، پائولو فریره: میراث جهانی (۲۰۱۵)، آموزش و پرورش، علم و کاپیتالیسم معرفت: خلاقیت و نوید گشودگی (۲۰۱۳)، شهروندی، قانون و هویت: چشم انداز نظم جهانی لیبرال (۲۰۱۳)، پارادایم جدید توسعه آموزش و پرورش، اقتصاد دانش و آینده دیجیتال (۲۰۱۳)، پداگوژی و جامعه باز (۲۰۱۲)، بحرانی مالی جهانی و بازسازی آموزش (۲۰۱۵)، راهنمای پژوهش درباره تربیت معلم (۲۰۱۶). به علاوه در سال ۲۰۱۲ به دعوت مؤسسه راتلج، مجموعه‌ای تحت عنوان *آثار برگزیده مایکل پیترز چاپ و منتشر شد*. در

1. peer production

2. Barnett

3. Jandric

4. the Springer Encyclopedia of Educational Philosophy and Theory

5. the Encyclopedia of Teacher Education

6. Encyclopedia of Educational Innovation

7. The Encyclopedia of Chinese Education

8. The State University of New York

9. University of Aalborg